

har endt sine Overvejelser, først da er Øjeblikket kommet til paa rationelt Grundlag at drøfte, hvilke Forandringer der vil være at foretage i den kommunale Skattelov. Men jeg ønsker gerne at tilføje, at den Misfornøjelse, som har gjort sig saa stærkt gældende i Sommer, i hvert Fald ikke hos mig har kunnet rokke den bestemte Tro paa, at disse Skattelove i deres Helhed ere et godt demokratisk Værk, at de i deres Helhed ubetinget have virket til at gennemføre større Retfærdighed i Beskatningen, hvilket naturligvis ikke udelukker talrige Ufuldkommenheder ved dem, som vi altsaa maa søge at faa rettede.

Der er en stor Sag, som jeg ogsaa i Fjor under Finanslovens første Behandling stærkt betonedde Ønskeligheden af snart at komme i Lag med. Det er Toldreformen. Jeg har jo mange Gange gjort mig til Talsmand for den Opfattelse, at Toldreformen er langt den vigtigste Del af Skattereformen, og at det var uheldigt, at vi ikke fik Toldreformen sammen med Reformen af de direkte Skatter. Det er imidlertid en gammel Skade, som det ikke kan nytte at tale om; men hvad det kan nytte at tale om, og hvad jeg synes alle burde bidrage til — ogsaa de, der have betydelig mere Indflydelse i denne Sal end jeg — det er, at vi, saa snart det paa nogen Maade er muligt, give os i Lag med en Reform af de indirekte Skatter. De Klager, der i Sommer have lydt saa stærkt over de kommunale Skatteloves Virkninger, synes jeg ogsaa maa sætte Fart i Arbejdet paa en Toldreform. De, som her klage, ere netop de Lag, der skulde kunne hjælpes gennem en forstandig Toldreform i Lighed med den, man gentagne Gange her fra Tinget har ønsket og her har stemt for. Det er ogsaa saare langt fra, at Bægæret om en Toldreform er blevet mindre, fordi vi have faaet de direkte Skattelove. Tvertimod tror jeg, at i endnu højere Grad rundt omkring Ønskerne samles i dette: at faa de indirekte Skatter grundigt reformerede. Det skal ikke være nogen partiel Toldreform. Den har altid sine store Skavanker og vil aldrig blive tilfredsstillende. Den vil desuden slet ikke egne sig for os her i Landet, hvor vi jo staa med en Toldlov af en saa formidabel Ælde, en Toldlov, der overskrider 40-Aars Alderen. Her hos os er en partiel Toldlov derfor aldeles ikke paa sin Plads. Her maa vi have en gennemgribende Toldreform. I Fjor var jeg selv af den Mening, at det

ikke kunde nytte at udtale et Ønske om at faa en Toldreform i den da forestaaende Samling. Selvfølgelig maatte Regeringen først danne sig et Skøn over, hvorledes de finansielle Virkninger af de ny direkte Skattelove maatte blive. Jeg udtalte dengang Ønsket om, at Regeringen vilde begynde at forberede Arbejdet paa en Toldreform, navnlig ved Indsamling af tekniske Oplysninger. Saa vidt mig bekendt har man overdraget nogle Toldembedsmænd at foretage disse Arbejder, og jeg ser deri et godt Varsel om, at vi ere paa Vejen til et Toldreformforslag fra Regeringens Side. Den Udtalelse, som den højtærede Finansminister i Anledning af mine Udtalelser i Fjor fremkom med, synes mig ogsaa at spaa ganske godt. Han sagde nemlig saaledes: „Regeringen agter ikke i indværende Samling at fremsætte noget Forslag om en almindelig Toldreform. Hvorvidt det er rimeligt, at det vil kunne ske i næste Samling, er det ikke gørligt at sige. Jeg kan ikke i Øjeblikket overse, om Betingelserne derfor ville være til Stede, men det forekommer mig ikke umuligt.“ Altsaa den højtærede Finansminister har i forrige Samling udtalt, at det i hvert Tilfælde ikke var umuligt, at vi allerede i denne Samling kunde faa at se et Toldreformforslag fra Regeringen. Jeg vil nu tillade mig at spørge, hvorledes den højtærede Finansminister stiller sig til Sagen. Nu ere vi jo et Aar længere fremme i Tiden. Jeg spørger om, hvorvidt Forarbejderne ere fremmede, og om der er Udsigt til muligvis allerede i denne Samling at faa en Toldreform. Det er saa store Interesser, det her drejer sig om, og de Tab, der lides af dem, som lide Skade ved den nuværende Toldlov — alle de ubeskyttede Erhverv; over en Bank alle Smaaafolk i Landet — ere saa store, at man ikke uden den haardeste Nødvendighed maa lade Aar efter Aar gaa hen uden at raade Bod derpaa. Jeg har fra Aarene 1898—1902 opstillet en Beregning blot over fire Poster. Man kunde jo føre denne Beregning meget længere ud, men man skal selvfølgelig være meget varsom med at bedømme en Tolds Virkninger. Som bekendt afhænger det af en Mængde meget komplicerede og vanskelige overskuelige Forhold, hvor meget af en Told der vil blive effektiv. Endvidere er det meget vanskeligt at bedømme, hvor meget Befolkningens Byrde vil blive forøget gennem en Prisforhøjelse paa Varer, der blive producerede her i Landet. Paa de rene Finansartikler vil man lettere